

*IVN, Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid,
afdeling Eys*

EYSER NATUUR KOERIERTJE

Juli 2021 nr. 35

Beste natuurvrienden,

Het is weer zomer!

Normaliter de periode om lekker op vakantie te gaan en tot rust te komen. Het coronavirus heeft er, sinds maart vorig jaar, echter voor gezorgd dat de meeste activiteiten van onze vereniging stil hebben gelegen. Helaas zijn veel Limburgers onlangs ook nog eens getroffen door hoogwater en moeten dus weer een tegenslag verwerken. Allemaal heel veel sterkte hierbij!

In deze zomereditie van ons Eyser Natuur Koeriertje aandacht voor verenigingsnieuws en andere 'IVN-zaken'.

Laten we hopen dat deze zomerperiode toch voor iedereen een tijd mag worden, die ruimte biedt om op ieders eigen manier te genieten en vooral weer nieuwe energie te tanken.

De foto's in deze editie zijn o.a. verzameld tijdens onze wandelingen dit voorjaar.

De redactie wenst u in ieder geval veel leesplezier.

WIST U DAT.....

- het coronavirus nog steeds een stevige invloed heeft op ons dagelijks handelen?
- de meeste activiteiten helaas geannuleerd moesten worden?
- de vele regenval o.a. ook in Limburg voor veel extra ellende zorgde?
- de jaarvergadering van 2021 voorlopig gepland staat op maandag 27-09-2021?
- deze alleen doorgaat als de 1,5 meter afstand niet meer hoeft?
- de jubilarissen dan alsnog gehuldigd zullen worden?
- gehoor gegeven is aan de oproep voor de “inventarisatie waardevolle wegbermen”?
- de gegevens meegenomen worden in een nieuw op te stellen gemeentelijk maaibeleid?
- onze afdeling een mooie donatie van Lisette Meertens van studio Puur Natuur mocht ontvangen?
- vogels profiteren van biologische Limburgse wijn? (**zie artikel 3.**)
- nabij Eysersheide het ‘vliegend hert’ waargenomen is?
- de nestkastcontroles dit voorjaar in aangepaste vorm wel hebben kunnen plaatsvinden?
- u kunt deelnemen aan een wegwandeling in de omgeving van Eys? (**zie artikel 8.**)
- de monitoring van de nachtvlinders weer gestart is? (**zie artikel 7.**)
- de online klimaatcursus start op 03-11-2021?
- u alle benodigde informatie en een aanmeldingsformulier kunt vinden op:
<https://www.ivn.nl/klimaateducatie-met-impact/nieuws/online-klimaatcursus-in-limburg> ?
- de plantenliefhebbers kunnen deelnemen aan de excursies van de plantenwerkgroep Natura?
- zij zich voor informatie kunnen melden bij de coördinator via: monique-hermans@kpnplanet.nl ?
- de redactie graag kopij voor de volgende editie van u ontvangt?
- u via <https://www.ivn.nl/natuuracademie/online> wijzer kunt worden van en over de natuur?
- het IVN dit jaar de winnaar is geworden van de Prins Bernard Cultuurfonds prijs? (**zie artikel 9.**)
- op zaterdag 18-09-2021 weer de World Cleanup Day 2021 gepland staat?
- de organisatie en coördinatie in handen ligt van raadslid Sascha Vos?
- u zich middels een mail (saschavos1975@gmail.com) of een belletje (0628716975) kunt aanmelden?
- de Sterwandeling dit jaar door de afdeling Maastricht georganiseerd wordt?
- dat deze activiteit hopelijk wel door mag gaan?
- deze Sterwandeling gepland staat voor zondag 19-09-2021?
- u hierover nadere informatie ontvangt zodra deze beschikbaar is?
- de actie “Rabo Club Support” dit jaar voor de maand september gepland staat?
- wij hopen dat u weer met velen uw stem op onze afdeling uitbrengt?
- voor donderdagavond 07-10-2021 een pubquiz, georganiseerd door onze afdeling, gepland staat?
- u op de website terecht kunt voor alle actuele informatie (www.ivn.nl/afdeling/eys)?
- wij hopen dat u allemaal, ook in deze bijzondere tijd, van een zonnige vakantie met veel mooie natuurervaringen mag genieten?
- de sluitingsdatum voor inleveren van kopij voor Koeriertje nr. 36 **01 december 2021** is?
- wij u veel leesplezier met dit Koeriertje wensen?

de kleine vos

1. Slotjesdagen 2021.

Op 19 juli jl. werd er weer een ‘slootjesdag’ georganiseerd, na een pauze van een jaar.

Vijftien kinderen stonden met hun ouders of grootouders klaar op het kermisplein. Ze hadden emmers en netjes bij zich en kregen van Bram Jacobs, onze jeugdleider, een (puzzel-) boekje met de route mee.

De eerste stop was bij de poel in het Froweinbos. Die leek alleen gevuld met modder en kroos, maar bleek bij nader onderzoek barstensvol alpenwatersalamanders te zitten. Een geweldige ontdekking voor de kinderen.

Daarna gingen ze door het bos richting vijver van kasteel Goedenraad. De familie de Win had ons toestemming gegeven om daar te gaan speuren.

Dat was in het begin niet eenvoudig, maar langzaamaan werden steeds meer kleine waterdiertjes ontdekt, zoals larven van waterjuffers en waterspinnetjes. De kinderen hadden ieder een overzichtskaart gekregen waarop ze de gevonden diertjes mochten aanstrepen. Het is altijd leuk om te zien dat de kinderen in het begin wat bang of vies van de diertjes zijn, maar dat dat zo over is en dat ze heel enthousiast worden van wat ze aantreffen.

Het was heerlijk weer en de limonade en koffie met wat lekkers erbij smaakten goed in de buitenlucht. Heerlijk om weer met een groep samen te kunnen zijn!

Tot slot kregen alle deelnemers een officieel diploma als ‘Slootjesexpert’.

Hopelijk volgend jaar weer.

2. Bijzondere waarneming nabij Eyserheide op 18-07-2021.

vliegend hert (mannetje)

3. Gevonden op de website van de Vogelbescherming.

Door [Kirsten Dorrestijn](#)
Redacteur Vogels

Vogels profiteren van biologische Limburgse wijn

Geplaatst op 7 juli 2021

In de biologische wijngaard van Chris en Peter Pelzer in de Limburgse heuvels rondom Eys zijn vogels van harte welkom – om rupsen te vangen. Natuurlijke teelt gaat volgens hem hand in hand met de beste kwaliteit wijnen.

Het begon allemaal als hobby. Peter Pelzer werkte nog bij een verzekeringsmaatschappij in Amsterdam toen hij 32 jaar geleden de moestuin van zijn grootvader in Eys overnam. Hij zette een druivenplant neer en niet veel later stond de hele tuin vol met druiven.

“Ik heb één keer chemisch gespoten, met een gasmasker op uit mijn diensttijd”, vertelt Peter terwijl we over een steile trap een bospad beklimmen. Zijn gezicht is bruinegebronsd zoals het een echte wijnboer betaamt. “In het dorp kon je mijn spuitwerk ruiken. Dat kon toch niet de bedoeling zijn voor die paar druivenstruiken, vond ik.” Inmiddels zorgt Peter dat de omringende natuur een symbiose aangaat met de druiven – en ze zo beschermt.

Kapotspuiten

Op de heuveltop aangekomen staan rechte rijen druivenplanten, met de twijgen netjes tussen de draden gevlochten. Bij andere wijnboeren staan de druivenplanten vaak op zwarte aarde,

maar Peter laat de ondergroei gewoon opkomen. Hij trapt met zijn schoen de grassen en brandnetels plat die onder de druivenrekken opkomen. “Het enige wat wij doen, is het gras plattrappen, daar waar andere boeren het kapotspuiten.” Even later zien we vogelwikke, clematis en wilde marjolein tussen de wijnranken groeien.

“Clematis wijst op een soort bosgrond,” zegt Peter, “eigenlijk is dat wat wij doen: een bosbodem aanbrengen in een monocultuur. Zo brengen we zoveel mogelijk variatie aan in de microbiologie.”

In plaats van koper te spuiten – wat de meeste wijnboeren doen om schimmels als echt meeldauw tegen te gaan – spuit Peter met een kanonspuit wekelijks een extract van bacteriën en schimmels uit zelfgemaakte compost. “Dat helpt alles in evenwicht te houden.” En in plaats van chemische of biologische bemesting, gebruikt Peter een zeealgen-extract als extra voeding voor de planten.

Vogels kijken

Dorpsgenoot Andrea Senden bevestigt de natuurlijke rijkdom van de wijngaard. Ze kijkt wekelijks vogels in het gebied. “Het viel me op dat er in deze wijngaard zó veel vogels zitten. Ik vroeg me af van wie dit land was. Toen ik erachter kwam dat het van Peter was, heb ik gevraagd of ik er vogels mocht kijken.”

Zowel uit de wijngaard als uit de naastgelegen ruigte (erfafscheiding), klinken vogelgeluiden. Andrea duidt de geluiden terwijl we doorlopen. “Zwartkop. Heggenmus.” Ze wijst op een torenvalk die boven het dal zweeft.

“Die vogels hebben wij nodig om de rupsen binnen de perken te houden”, verklaart Peter. “Wij kunnen niet zonder natuur – en we willen dat ook niet.”

Midden in de wijngaard is zoon Chris bezig om planten in de draden te vlechten. Chris studeerde biologie aan de Universiteit van Nijmegen en trad vijf jaar geleden toe tot het bedrijf van zijn vader. Een voordeel, want Chris is in staat om recente wetenschappelijke studies te lezen, waardoor vader en zoon op de hoogte zijn van de nieuwste inzichten over biodynamische wijnteelt.

“Je hoort nu een geelgors”, zegt Andrea. “Tutututuuu...”- imiteert ze het geluid. ‘Móeder mag ik een íjsje’ – zingt ze het in dezelfde melodie. Lachend: “Dat is het ezelsbruggetje!”

Paapje

We bereiken een volgende wijngaard: 3 hectare nieuwe aanplant. Er groeit klaproos, gele honingklaver, distel, reigersbekje. “Het is prachtig! juicht Andrea. “Als je ziet wat daar allemaal op zit. Er komen allemaal zaadeters op af. Er zitten altijd veel putters, ik zag een keer een paapje en afgelopen lente zaten er wel vijftig kneus. Je weet niet wat je ziet!” Even later horen we een zomertortel in de bosschage in het dal.

Maar wat als er een groep spreuwen langskomt? “Dan zijn we opeens geen vrienden meer van de vogels”, zegt Peter lachend. “Maar daar hebben we iets op. Als de druiven rijp worden, spelen we via luidsprekers random het geluid van de sperwer en de slechtvalk af.” Over de blauwe druiven zijn standaard fijnmazige netten gespannen. “En we hebben een laserlamp, een soort grote zaklantaarn. Daarmee verjagen we ze,” zegt Peter.

Volgens Peter is het aan de wijn te proeven dat deze geteeld is in een levende bodem. “Dat zegt niet alleen Peter Pelzer, maar ook mensen die gespecialiseerd zijn in het proeven van wijnen zeggen dat je kunt ruiken dat het puur is.”

4. Paddenvoorzieningen bij reconstructie Mr. Dr. Froweinweg.

Veel heeft stilgelegen voor onze afdeling tijdens de pandemie, maar niet alles. De voorbereidingen voor de reconstructie van de doorgaande weg door Eys zijn namelijk in volle gang. Voor ons is dit belangrijk omdat er een nieuwe paddenvoorziening moet komen ter hoogte van landgoed Goedenraad. De oude is al lang over de houdbaarheidsdatum heen en bovendien zijn er te weinig tunnels, waardoor er langs de randen nog een aantal padden sneuvelen.

Dit voorjaar zijn er door een aantal IVN leden in de avond overzetacties nodig geweest. Zij wilden dat doen ondanks gevaar vanwege verkeer en/of avondklokboetes. Hulde!

Marian Neven is druk bezig geweest om alle plannen van de gemeente minutieus door te ploeteren. Ook heel wat mailtjes en overleggen gingen over en weer. Het is namelijk passen en meten om alles goed te laten functioneren, temeer omdat er op dringend verzoek van de inwoners van Eys een voetpad komt naast de weg.

Daarbij krijgt ze tijdens de veldbezoeken hulp van Hub Kessels, die als noodreparateur, noodonderhoudsman en controleur van de voorziening belangrijke praktische informatie kan toevoegen.

Marian vecht als een leeuw voor haar ‘paddenjongen’ en geeft niet op voordat alle knelpunten naar behoren zijn opgelost! Super.

Gelukkig hebben we van de kant van de gemeente in Joep van Oeffelt een deskundige en goed meedenkende projectleider. Ook de medewerkers van Plangroep Heggen, de ontwerpers van de weg, doen hun best om al onze wensen op te lossen en opnieuw in te tekenen. Het zou natuurlijk doodzonde zijn om een nieuwe en kostbare voorziening te maken die niet werkt. Twee uitgebreide veldbezoeken waren daarbij heel nuttig, zie de foto's. Bij het tweede was ook Patrick Kloet van het Limburgs Landschap aanwezig om zowel de knelpunten op hun terrein mee te nemen als om mee te denken over oplossingen.

Voordat alles in kannen en kruiken is, zal het echter nog wel even duren. We hopen dat de eerste padden in het voorjaar van 2023 veilig kunnen oversteken.

5. VWG nieuws 2021.

De VWG heeft in 2020 haar gebruikelijke activiteiten niet kunnen uitvoeren vanwege Corona, hetgeen zich ook heeft doorgezet in 2021.

De voorjaarsvergadering en een aantal normaal geplande vogelexcursies konden door de coronamaatregelen geen doorgang vinden.

De deelname aan de landelijke Vogelweek, georganiseerd door VBN en SOVON, is ook niet door kunnen gaan.

De schoonmaak van de nestkasten in het Eyserbos, Waterwingebied en Froweinbos, als voorbereiding op het broedseizoen van de kleine zangvogels, is met 2 personen uitgevoerd.

In april zijn we, ons houdend aan de voorgeschreven coronamaatregelen, begonnen met de gebruikelijke wekelijkse nestkastcontroles (11x).

De maatregelen versoepelden geleidelijk en we hebben uiteindelijk in groepjes van max. 4 personen, op gepaste afstand, de controles kunnen afmaken.

Op za. morgen 11 juli hebben we gezamenlijk deze lange en mooie activiteit afgesloten met heerlijke koffie en vlaai in de mooie grote tuin van Andrea. Wederom met in achtname van de 1,50 m afstand.

Sinds de najaarsvergadering okt. '19 was dit een leuke gelegenheid om weer als VWG bij elkaar te zijn en elkaar weer bij te praten.

Helaas kon niet iedereen aanwezig zijn vanwege ziekte en/of fysieke problemen.

Jo Bartholomé had de proefdruk van een educatief kinderboek, waarvan hij de illustraties had getekend, meegenomen

De teksten waren telkens in het Maastrichts dialect en in het Nederlands. In het boek komen typisch Limburgse gebruiken en recepten voor. Erg mooi gemaakt, de complimenten van iedereen.

De broedresultaten in het Eyserbos en Waterwingebied waren bevredigend doch in het Froweinbos wederom zeer matig, veel dode jongen en/of verlaten nesten.

De broedresultaten worden wederom door Ger en Andrea digitaal doorgegeven aan het SOVON.

Op de laatste controledag spraken we met de kasteelheer, dhr. De Win.

Hij vertelde dat de natuur bij Goedenrade de laatste jaren helemaal veranderd is.

De bever heeft via de Eyserbeek zijn weg gevonden naar de vijver en heel wat bomen beschadigd en doen omvallen. Om meer schade te voorkomen zijn stammen omwikkeld met weidedraad.

Na de kap van de dode sparren tussen de Boerenberg en de Kromhagerweg is het aantal broedende reigerparen bij Goedenrade enorm gestegen.

Dat heeft tot gevolg dat alle ganzen-, eenden- en meerkoeteieren en kuikens zijn opgegeten. Ook meerdere vissoorten, kikkers en padden zijn ten prooi gevallen aan reigers.

De grote karpers zijn natuurlijk geen prooi.
De natuur is hard!!!

De raaf heeft succesvol gebroed aan de rand van het Froweinbos.
3 jongen zijn uitgevlogen.

De slechtvalk werd regelmatig waargenomen boven in televisietoren bij het Eyserbos.
Broed ???

Rode wouwen en de zwarte wouw werden regelmatig thermiekend waargenomen boven en rondom Eys.

Met de broed van de steenuilen gaat het slecht. Vermoedelijk heeft de marter de eieren van de eerste (5st.) en tweede broed (5st.) uit de kast bij de fam. Hamers geroofd.

Ook dit is natuur!!!

Alle andere steenuilenkasten in en om Eys zijn niet bezet geweest.

De broed van de torenvalk en de kerkuil boven de gewelven van de H.Cunibertuskerk in Wahlwiller was ook dit jaar weer succesvol.

We hopen in het najaar weer voltallig bij elkaar te komen op de najaarsvergadering voor de evaluatie van het jaar '21 en om het programma samen te stellen voor jaar 2022.

Fijne vakantie en blijf gezond!!!

Wim Kemperink
Coördinator VWG

6. Over Tuiny Forest.

De Tuiny Forest pakketten zijn weer beschikbaar! De pakketten worden in november 2021 uitgeleverd. De herfst/winter is namelijk het ideale moment om bomen te planten; dan zijn ze in rust en hebben een veel grotere kans om goed aan te slaan.

Wat is een Tuiny Forest?

Een Tuiny Forest is een kant-en-klaar pakket met 5 inheemse bomen en 5 inheemse heesters en een zakje met inheemse zaden, inclusief ondersteuning bij de aanleg en onderhoud. Door de bomen en heesters dicht bij elkaar te planten op 6 m² - een beproefde Japanse methode voor snelle herbebossing - groeit het bosje extra snel, en verbetert de kwaliteit van de bodem ook in rap tempo. Op die manier staat er binnen twee jaar een kleine wildernis in de tuin, waarin vogels en egels bescherming en eten vinden, allerlei nectar slurpers voedsel kunnen vinden en waar diertjes zich kunnen voortplanten. Hoe meer van dit soort eilandjes door Nederland, hoe meer kans soorten hebben om te overleven.

Waarom doen we dit?

Hittestress, waterberging en droogte zijn een steeds grotere uitdaging. Veel van onze wilde planten en dieren hebben het niet makkelijk, zeker niet in de stad. Maar als je alle tuinen bij elkaar optelt, heb je het grootste natuurpark van Nederland! Stel je voor dat we die tuinen wat groener kunnen maken met een kant-en-klaar pakket vol gifvrije inheemse planten! Daarmee gaan we hittestress tegen, kan de bodem weer regenwater opnemen en geven we plant en dier een thuis. Met Tuiny Forest laten we de tuinen in Nederland weer bruisen van het leven.

Waarom inheems?

Inheemse planten hebben zich na de laatste ijstijd spontaan in Nederland gevestigd en hebben zich helemaal aangepast aan de omstandigheden in ons land. Ze zijn beter bestand tegen ziektes en trekken meer bijen, vlinders, vogels en insecten aan dan exotische planten. Hoe meer inheemse soorten we planten, hoe beter dat is voor de biodiversiteit! Lees [meer over de kracht van inheemse planten](#).

Partners

Tuiny Forest is een samenwerking tussen IVN Natuureducatie en Sprinklr met ondersteuning van ASN Bank.

Aanvullende informatie van Noï Boesten, projectleider IVN Natuureducatie.

Tuiny Forest, een inheems bos op tuinformaat, voegt kleur, geur en leven toe aan de tuin. Het draagt bij aan verkoeling tijdens hete zomers, voorkomt uitdroging van de grond en gaat wateroverlast tegen bij flinke regenval. Het kant-en-klaar bloeipakket met een afgewogen samenstelling van inheemse planten is ook nog eens goed voor bijen, vlinders, vogels én jezelf!

Daarom bieden de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul 50% korting op 200 IVN Tuiny Forest bloeipakketten van 6m².

Via de website [Tuiny Forest \(waterklaar.nl\)](http://Tuiny Forest (waterklaar.nl)) kun je als inwoner van één van de zes gemeenten van de regio Maastricht en Heuvelland je eigen Tuiny Forest bloeipakket bestellen. Belangrijk om te weten is dat wanneer je het pakket besteld, dit pas in november uitgeleverd wordt. Dit doordat dan pas het ideale plantseizoen is.

7. Enkele indrukken van de vlindermonitoring.

Attributen en menskracht t.b.v. uit te voeren monitoring.

Ligusterpijlstaart

Geblokte zomervlinder

Kortzuiger

8. Wegkruisenwandelingen.

Om de aandacht voor de wegkruisen in en om Eys vast te houden (én ons mooie boekje te promoten) zullen we in juli en augustus weer een aantal wegkruisenwandelingen aanbieden aan leden, bewoners en toeristen. U vindt hieronder het persbericht voor de twee laatste wandelingen.

Voor alle bewoners van het Heuvelland, die dit jaar (nog) thuisblijven én voor alle mensen die in eigen land op vakantie zijn organiseert IVN, afdeling Eys opnieuw een aantal excursies. Onze IVN - gids neemt u mee op een korte of langere wandeling in en om Eys langs de zo kenmerkende wegkruisen van het Zuid-Limburgse land. Zij vertelt over de geschiedenis en de achtergrond van de kruisen en van andere bijzondere gebouwen onderweg. De mooie natuur en de prachtige panorama's krijgt u er gratis bij!

Wanneer:

Woensdag 18 augustus 14.00 uur: panoramawandeling (ca. 8 km.) langs de zuidzijde van Eys en door het dorp met een aantal markante kruisen op de route. Niet zwaar, vaker brede paden om gezellig bij te kletsen. Duurt 2,5 - 3 uur, af en toe een bankje onderweg.

Maandag 23 augustus 9.30 uur: gevarieerde dorpswandeling (7 km.) met een groene klim naar een mooi uitzichtpunt en bijzonder hagelkruis. Duurt 2 – 2,5 uur, geen pauze, wel een bankje boven.

Aanmelden is mogelijk via voorzitter@ivneys.nl

1,5 meter afstand houden tussen niet-huisgenoten is verplicht.

IVN, afdeling Eys biedt deze wandelingen gratis aan. Een wandeling op aanvraag voor groepen is mogelijk tegen vergoeding.

N.B. De wandelingen zijn ook zelfstandig te lopen aan de hand van het boekje:

Weg- en veldkruisen in Eys, uitgave IVN, afdeling Eys, te koop in de kloosterboekwinkel te Wittem (€5,95), Wittemerallee 32. Dit boekje is als naslagwerk ook te koop na de wandelingen bij de gids.

Nadere informatie bij de gids, Constance Kerremans 043-4506270, voorzitter@ivneys.nl

Canadese ganzen bij de Reusel

Ooievaars bij de Reusel

9. IVN Natuureducatie wint Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2021.

Jury: 'IVN heeft in coronatijd haar meerwaarde bewezen'

IVN Natuureducatie is de trotse winnaar van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2021. Live in het NOS Radio 1 Journaal verraste directeur Cathelijne Broers van het Prins Bernhard Cultuur Fonds in het Amsterdamse Vondelpark IVN-directeur Jelle de Jong. Volgens de jury van de prijs heeft IVN in coronatijd, waarin de natuur voor veel mensen een belangrijke positie innam, haar meerwaarde bewezen. Aan de prijs is een bedrag verbonden van € 150.000,- De prijs zal op 16 november tijdens een feestelijke ceremonie worden uitgereikt.

Rol van IVN Natuureducatie in Coronatijd

De adviescommissie Natuur van het Cultuurfonds licht de keuze voor IVN als volgt toe. 'Als de afgelopen tijd iets duidelijk geworden is, dan is het wel hoe belangrijk natuur voor ons is. Want voor veel mensen was een wandeling door het bos of de duinen, langs het strand of door de polder, het enige uitje dat er nog was. Voor veel mensen biedt een groene leefomgeving troost, rust, inspiratie en gezondheid. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat mensen die ziek zijn, sneller herstellen als ze regelmatig in een groene omgeving zijn. Het IVN speelt een enorm belangrijke rol hierbij.'

Bijzondere en langdurige inzet voor natuur

Directeur Jelle de Jong liet live op NOS Radio 1 weten 'ontroerd' te zijn met de oeuverprijs, die een beloning is voor bijzondere en langdurige inzet voor cultuur of natuur. 'Dit is geweldig, echt ontzettend bijzonder en een mooie erkenning voor het werk dat we doen', aldus De Jong. 'De mens kan niet zonder de natuur. Gelukkig dringt dat besef steeds meer door.'

Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs

Prijs met eigen fonds op naam Met de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs krijgt IVN Natuureducatie, behalve een zelf te besteden bedrag van 75.000 euro, een eigen CultuurFonds op Naam met een startkapitaal van 75.000 euro. De doelstelling of bestemming van dit fonds wordt door het Cultuurfonds in samenwerking met IVN ingekleurd.

De [Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs](#) wordt sinds 2010 uitgereikt, elk jaar in een ander werkgebied.

10. Krantenartikel.

Uit: De Limburger regio Maastricht Heuvelland d.d. 13-03-2021

Foto: Harry Heuts.

“IVN’ers Noï Boesten en Renske Visscher langs de Maas”

INTERVIEW NATUUREDCATIE

Het IVN wil in de spotlight gaan staan

Het Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, of kortweg IVN, weet steeds meer mensen te bereiken door een nieuwe aanpak. In het uitgestelde 60-jarig jubileum van de organisatie is de frisse wind duidelijk voelbaar.

DOOR THIJS DE VEEN

Toen regiodirecteur Zuid Renske Visscher zich ongeveer drie jaar geleden aansloot bij IVN, vond er net een ‘verversing’ plaats van het Limburgse team: het mocht wat jonger en ook vlotter naar buiten toe. Noï Boesten, projectleider en al van kinds af aan lid, was onderdeel van dat proces. „Het hele team, maar ook de vrijwilligers spraken de wens uit voor meer aandacht voor wat ze deden”, vertelt Visscher. Dat IVN al ruim zestig jaar bestaat, zal niet iedereen bekend zijn. Visscher: „De IVN’ers zijn van nature best bescheiden, projecten heten nooit ‘IVN’. De moestuintjes van Albert Heijn zijn bijvoorbeeld ook van ons.” Toch was er intern de wens wat meer

op de voorgrond te treden. „Als je wilt dat mensen helpen, moeten ze wel weten dat je er bent.”

En dus was het hoog tijd om de zaken eens anders aan te pakken: jonger, frisser, aantrekkelijker. Nu heeft de natuurorganisatie wat dat betreft de tijd sowieso wat meer meezitten dan bijvoorbeeld in de jaren negentig. „Mensen willen hier ook graag werken. Als we een vacature openstellen, krijgen we zo tussen de vijftig en honderd reacties en doen we hem heel snel weer dicht”, vertelt Visscher.

De moestuintjes van Albert Heijn zijn bijvoorbeeld ook van ons. Renske Visscher

Tastbaar

Die frisse wind van het snelgroeïende team zorgt er mede voor dat IVN naast al het vrijwilligerswerk – ongeveer tienduizend man sterk – het ene na het andere project uitrolt en daarmee weer nieuwe mensen enthousiasmeert. „We weten allemaal dat we iets moeten met het klimaat. Juist door tastbare dingen te organiseren, kun je mensen daarin betrekken: dat je mee kunt helpen de Maas op te ruimen of de lokale biodiversiteit te vergroten”, vertelt Boesten.

Zo zijn er de IVN-projecten Tiny Forest en het Binnenbos, waarbij basisschoolkinderen meehelpen hun grijze schoolpleinen en klaslokalen om te toveren tot stukjes groen. De positieve reacties daarop leidden weer tot voortuivariant Tuiny Forest. Ook voor ouderen is er aanbod, bijvoorbeeld in de vorm van projecten Grijs, Groen & Gelukkig en de Natuurkoffer. IVN mengde zich tevens op politiek niveau in landelijke initiatieven zoals de 25 cent op plastic tasjes, de campagne voor statiegeld op blik en eigen rechten voor de Maas. Zo bouwt de organisatie aan haar reputatie en kloppen instanties steeds vaker uit zichzelf aan voor hulp. „We merken dat er een vertaalslag nodig is van beleidsstukken naar praktijk. Dat is net waar IVN goed in is.”

Bedrijfsleven

IVN zag aan de hand van project Maas Cleanup zelfs interesse ontstaan vanuit het bedrijfsleven, een doelgroep waar de natuurorganisatie in eerste instantie wat voorzichtig mee was en is. Bedrijven willen het streven naar duurzaamheid nog weleens enkel veinzen voor de beeldvorming middels ‘greenwashing’. Voor dat karretje laat IVN zich niet spannen. Toch besloot het de samenwerking proactief aan te gaan. Wat blijkt: „Ze willen vaak echt wel, maar weten zelf niet goed hoe ze het kunnen realiseren. We dachten: laten we die grote groep dan gaan bereiken, met een uitgestoken hand in plaats van een gestrekt been. Daar creëren we meer slagkracht mee dan met alleen mensen die toch al veel liefde voor de natuur hebben”, betoogt Boesten.

Boesten legt uit dat de kern van hun toegenomen zichtbaarheid juist zit in het aanspreken van mensen die nog niet ‘groen’ zijn. „De kracht ligt erin het ‘geitenwollensokkenwerk’ in een hip jasje te stoppen. Als je de kennis, ervaring en enthousiasme van lang betrokken vrijwilligers combineert met jonge of commerciële mensen, vermarkt dat veel beter en wordt de impact groter.”

„Ik denk dat de kracht specifiek in Limburg ook de sterke samenwerking en gemeenschap is”, voegt Visscher toe. Dan heeft ze het niet alleen over de mensen, maar ook de welwillendheid van gemeentes, de provincie en het bedrijfsleven. „Een leuk idee wordt pas iets als je het samen aanpakt. Ik heb me weleens laten vertellen dat Limburgers eigenlijk Rotterdammers zijn met de mouwen nog iets verder opgestroopt”, lacht ze.

Fanatisme

Ondanks het succes van de nieuwe aanpak zorgt het afschudden van een geitenwollensokkenimago toch voor gewetenswroeging bij de twee. „Je moet het oude IVN ook recht aandoen”, zegt Boesten. „Zestig jaar geitenwollensokkenwerk is heel goed, maar juist niet zichtbaar genoeg. Soms is het ook fanatisme, dat iemand zo bezig is met zijn activiteit en het niet gewend is te delen. Dat proberen we nu meer te laten zien, zodat die mensen ook de waardering krijgen die ze verdienen.”

Redactie:

Gerard Nabben

van Pallantstraat 10

6286 AX Wittem.

Tel. 043 – 4502478

email: secretariaat@ivneys.nl

website: www.ivn.nl/afdeling/eys

IBAN: NL92 RABO 0147 5896 22 t.n.v. IVN, afdeling Eys